

© The Economist

Ahmed intenta, durant dies, completar tota la paperassa del Govern per canviar els seus fills d'escola. No és una tasca fàcil. En una ocasió, el buròcrata amb qui ha de parlar està de vacances; en una altra, és al lavabo. Frustrat, Ahmed s'acaba involucrant en una baralla i accidentalment pren l'arma d'un guàrdia i reté diversos ostatges. L'esdeveniment és totalment fictici –és l'argument d'una pel·lícula egípcia de 1993, *Terrorism and Kebab* ('Terrorisme i Kebab')–, però les complicacions que s'hi veuen continuen avui dia.

En la vida real abunden els exemples que semblen arguments de comèdies. Buròcrates a l'Iraq insisteixen que els ciutadans anotin els seus llocs de naixement com els dels seus pares, independentment d'on hagin nascut, fet que

Aiwa (sí), ministre

Amb una burocràcia lenta i inefectiva, els països àrabs necessiten reformar el sector públic desesperadament.

provoca infinitat de problemes. Quan un iraquí va provar de canviar el nom del seu fill, un procés legalment permès, va haver d'anar al jutjat 18 vegades per aconseguir aprovar aquest tràmit menor. Però encara va tenir sort, perquè no intentava obrir un negoci a Egipte, que segons alguns càlculs requereix permisos de fins a 78 agències estatals diferents. Les coses estan tan malament que

aquest any fins i tot un ministre egipci va bromejar sobre fer esclatar la burocràcia amb dinamita.

Ciutadans de tot el món es queixen de la burocràcia i els buròcrates, però aquells que habiten als països àrabs tenen més motius de queixa que la majoria. Els dictadors i els Estats amb un sol partit durant molt de temps han tractat l'administració pública molt més

Els dictadors i els Estats amb un sol partit durant molt de temps han tractat l'administració pública molt més com una agència d'ocupació per als partidaris lleials.

com a una agència d'ocupació per als partidaris lleials (i els seus familiars) que com a un proveïdor de serveis.

Els efectes d'això són terribles

El finançament d'aquests exèrcits de pìxatinters ocupa una part del pressupost nacional, i d'aquesta manera desvia treballadors qualificats d'un sector privat més productiu i potencia un creixement econòmic depriment. Per exemple, en algunes parts del Golf, ric en petroli, més de la meitat dels ciutadans treballen per a l'Estat. El Banc Mundial estima que les burocràcies de la regió són més grans (com a percentatge de l'ocupació total) que en qualsevol altra punt del món. Molts d'aquests empleats "no fan cap treball en absolut", explica Hala al-Said, professor de la Universitat del Caire. Els ascensos es basen en l'edat o els contactes, i no pas en el mèrit. És difícil que t'acomodin, encara que siguis un incompetent. L'absentisme és generalitzat, sobretot perquè ningú no fa cap seguiment dels resultats obtinguts, diu Zaid al-Ali, acadèmic de Princeton.

La ineficiència de les burocràcies àrabs no sols importa a ciutadans frustrats. Les revoltes de 2010 que van enderrocar règims durant l'anomenada primavera àrab eren un crit tant pels serveis com per la democràcia. No obstant això, els Governos substituïts han estat encara menys eficients en molts casos, i això fa augmentar els riscos de revoltes encara més importants.

La pressió per les reformes augmenta. Durant mesos, els iraquians han protestat contra la corrupció i la manca de serveis bàsics; al Líban, els ciutadans han sortit al carrer per exigir que es recullin les escombraries.

Diversos països han anunciat canvis. Una llei aprovada a Egipte aquest any conté reformes sensates, que inclouen anunciar públicament les ofertes de feina, posar a prova els candidats i fer revisions periòdiques d'acompliment d'objectius. L'Iraq també intenta eliminar la corrupció entre els buròcrates.

No obstant això, pocs creuen que aquestes millores realment prosperaran. Funcionaris d'hisenda i sindicats ja han protestat contra la nova llei a Egipte, i a l'Iraq els polítics hi impedeixen cap canvi. El 2005, un intent al Líban de contractar funcionaris públics d'alt rang a partir dels seus mèrits aviat es va ensorrar per por que aquesta reforma perjudicés un sistema fràgil que distribueix la feina entre diversos grups religiosos.

En lloc de començar a reformar per dalt, aquests països podrien tenir més èxit començant per baix, fent que buròcrates hagin de respondre davant els ciutadans en l'àmbit local, explica Shanta Devarajan, economista en cap del

Banc Mundial a l'Orient mitjà i el nord d'Àfrica. Devarajan posa com a exemple escoles d'èxit a Cisjordània i Gaza on els pares avaluen la tasca dels docents.

No obstant això, no tots els països estaran disposats a anar per aquest camí, sobretot perquè implicaria un debilitament de la capacitat de l'Estat de ser generós amb els seguidors lleials. "El contracte social segons el qual l'Estat proporciona salut i educació a canvi de res i els ciutadans són consumidors pacífics s'ha trencat", sosté Devarajan. Però, fins ara, res no l'ha substituït: ni llocs de treball en el sector privat ni, per descomptat, la democràcia. •

Traducció de Paula Arnas Antolín

CARLES DUARTE I MONTSERRAT
Alba del vespre i altres poemes
Il·lustracions: Aurora Valero

34

ALBA DEL VESPRE
de CARLES DUARTE
amb il·lustracions de AURORA VALERO

NOVETATS 3i4
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter
Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.com

